

I

მზის პირისნაბანი

(ხალხური ზღაპარი)

იყო და არა იყო რა, იყო ერთი მზეთუნახავი ქალი. ობოლი დარჩენილიყო და ძიძა ზრდიდა. სთხოვა ქალმა ძიძას: გამიშვი შინიდან, ბედს მინდა ვეწიო. ძიძამაც არ დაუშალა, პირით აღმოსავლეთის მხარეს დააყენა და დაარიგა, ამ გზას გაჰყევით.

საღამო რომ დადგა, ქალი უკვე ტრიალ მინდორზე იდგა. გაიხედ-გამოიხედა და პატარა კოშკი დაინახა. უცებ გაიღო კარი და იქიდან მშვენიერი ვაჟი გამოვიდა. ქალი ამასობაში ჩუმად შევიდა კოშკში და დაიძალა. გათენებამ მოაწია თუ არა, დაბრუნდა ვაჟი და უმაღლეს სარეცელზე დაწვა. გამოვიდა ქალი სამალავიდან, მიიღობინა სარეცელთან და რას ხედავს, ვაჟი მკვდარია!

თურმე ეს ვაჟი უფლისწული ყოფილა. ნადირობისას მზეს მშვილდ-ისრით ბოლო, მეცხრე თვალი დაუშავა და მზემ ასე დასაჯა: დღისით მკვდარია, ღამით – ცოცხალი. ცხრა წელიწადია, რაც ამ სატანჯველშია და ადამიანი თვალით არ უნახავს.

შეიტყო თუ არა ქალმა უფლისწულისაგან ეს ამბავი, ავესო გული ტრფობით და სიბრალუდით. შეჰფიცა სიყვარული ვაჟს და გადაწყვიტა, უთუოდ უნდა შეეძლო მისი შევლა.

მიდის ქალი, თევობით მიდის, წლობით მიდის, მზის ქვეყანას უნდა მიაღწიოს, მზეს უნდა გამოსთხოვოს ვაჟის მოსარჩენი წამალი!

როგორც იქნა, მივიდა მზის სასახლეში. მზე შინ არ იყო. იქ მზის დედა დაუხვდა. ისიც დედამიწის შვილი იყო. მზის დედას გაუკვირდა, აქ ჩემი შვილის შიშით ადამიანი არ მოსულა, შენ როგორ გაბედე მოსვლა? შეეცოდა ქალი. შეჰპირდა, მე დაგეხმარებო და დამალა.

საღამო უამს მოვიდა მზეც. დაღლილ-დაქანცულს ღამის ეხუტებოდა თვალები. დედამ ვახშამი გამოუტანა და თანაც სიტყვა შეაპარა: შვილო, მეტისმეტად ხომ არ დაგისჯია ის ვაჟი, დღისით რომ მკვდარია და ღამით – ცოცხალი; ნუთუ იმისი მოსარჩენი წამალი არ არსებობსო?

– კი, წამალი როგორ არ არის, მაგრამ ვინ მიუტანსო!

- რა არის მაინცო? - იკითხა დედამ.
- ერთი წვეთი ჩემი პირისნაბანი წყლის წასმა და მისი მორჩენა ერთი იქნებაო.

მეორე დილას დედამ წყალი მიუტანა მზეს, პირი დააბანინა. პირისნაბანი იმ სურაშიც ჩაიდგარა, მზის დედას რომ იქვე დაუდგამს!

როცა მზე აღება და ქვეყნიერებაზე გაემგზავრა, გამოიყვანა ქალი მზის დედამ, მისცა სურა და გამოისტუმრა. წავიდა ქალი, ჩიტვით გაფრინდა. წლის თავზე, გამთენიისას, კოშკს მიაღწია, წაუსვა ვაჟს მზის პირისნაბანი და გააცოცხლა. მათ სიხარულს საზღვარი აღარ ჰქონდა. წაიყვანა ვაჟმა ქალი თავის სამეფოში, იქორწინეს და დიდხანს ცხოვრობდნენ ბედნიერად.

1. ქვეყნის რომელ მხარეს არის ზღაპარში ტრიალი მინდორი?

☐

2. ზღაპრის გმირებიდან რომელია აქ გამორჩენილი?

☐

მზეთუნახავი ქალი, ვაჟი, მზე, მზის დედა, -----.

3. ქვემოთ ჩამოთვლილი სიტყვებიდან რომელი გამოხატავს ამ ზღაპრის მზის თავისებურებას?

☐

- ა. კაშკაშა;
- ბ. მცხუნვარე;
- გ. ცხრათვალა.

4. რამდენი წლის შემდეგ იხილა მზის მიერ დასჯილმა ვაჟმა ადამიანი?

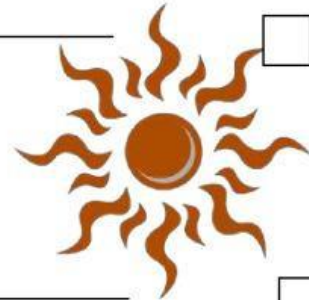
☐

5. ამ ზღაპრის მიხედვით, სად ცხოვრობს მზე?

- ა. კოშკში;
- ბ. სასახლეში;
- გ. ციხესიმაგრეში.

6. რამ გააკვირვა მზის დედა?

- ა. ქალის სილამაზემ;
- ბ. ქალის გამბედაობამ;
- გ. ქალის სისწრაფემ.

7. რატომ შეეძლო მზის დედას ადამიანისთვის გაეგო, ადამიანი შესცოდებოდა?

.....

8. როგორ ფიქრობ, რატომ იყო სადამო ჟამს მზე დაღლილ-დაქანცული?

.....

9. იპოვე და ამოწერე ზღაპრის ბოლო ნაწილიდან ის გამოთქმა, რომელიც გამოხატავს, რომ ქალმა სიხარულისაგან ძალიან სწრაფად იარა:

.....

10. რა არის ამ ზღაპარში ყველაზე მნიშვნელოვანი?

- ა. მზის განრისხება;
- ბ. მზის დედის ღმობიერება;
- გ. სიყვარულის ყოვლისშემძლეობა.

11. ამოწერე პირველი აბზაციდან ის სიტყვები, საიდანაც ჩანს, რომ ჩვენ ზღაპარს ვკითხულობთ:

.....